Stenografia sistemo por la internacia lingvo Esperanto.

1. Enkonduko.

La proponata sistemo estas elpensita de Gerasimov (Denisov) el Minsko por la rusa lingvo. Mi iomete ĝin prilaboris kaj adaptis por Esperanto. Ĝi estas nur projekto tamen estas pli oportuna kaj facila dum lernado kaj uzado ol germana sistemo Unesteno kaj ol rusa sistemo de Sokolov. Tiu teksto ne estas plena lernilo sed nur mallonga helpilo.

2. Alfabeto.

1 mezuro = 3, 4 aŭ 5 mm laŭplace

dumezuraj signoj :

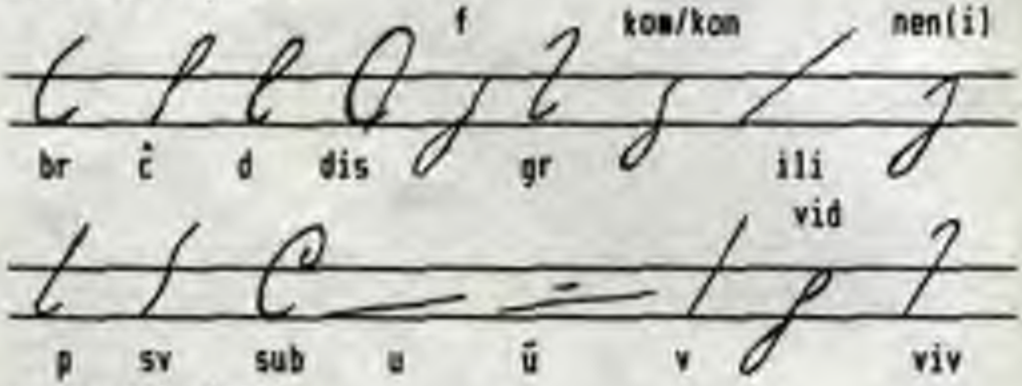

unumezuraj signoj :

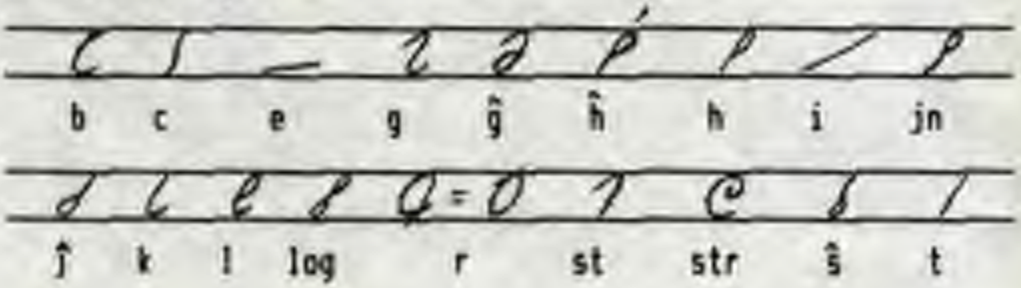

duonmezuraj signoj : nulmezura signo - punkto

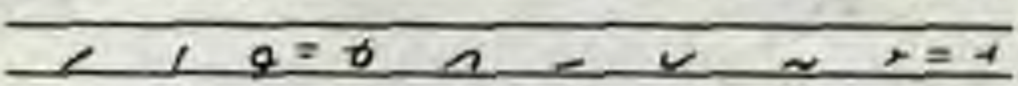

a m n nt o s z j

Oni uzas *substrekon* por indiki propran nomon kaj apostrofon por signi apostrofitan artikolon aŭ substantivon. *Punkto* super la vorto signas la vorteton 'ĉi'.

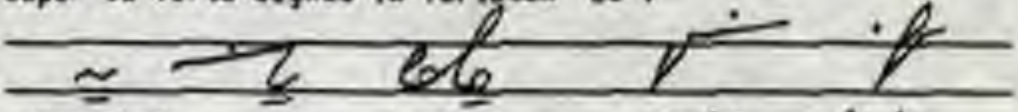

Zamenhof UK Londono tiu ĉi ĉi ĉio

3. Ligo de la signoj.

Sempere

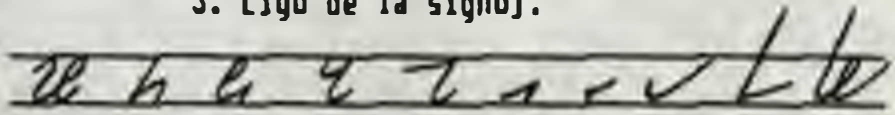

gl tnt lm sk ek am ja si ve pli

Per liga streko

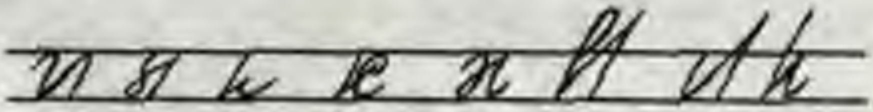

gst ŝt ts tstr ĝk ĉv kv vk

Per liga punkto

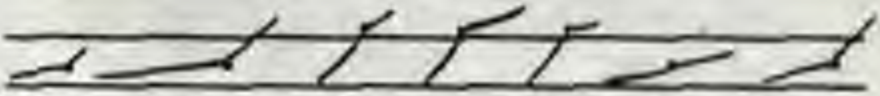

ea ui ia ie io ee ei

Specialaj kazoj

fr

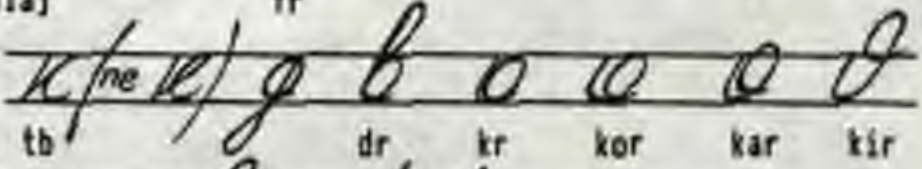

tb dr kr kor kar kir

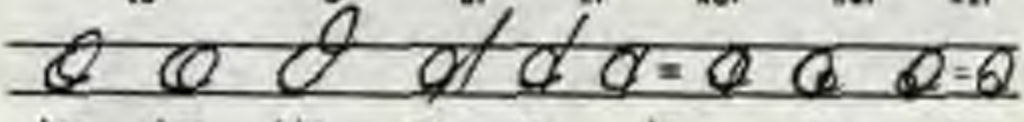

bar bor bir rv vr tr rn nr

4. Skribado de la vokaloj.

Komence de la vorto la vokalo estas alskribata antaŭ la unua litero de la vorto. Fine de la vorto la vokalo estas alskribata post la lasta litero. Fine de la vorto la litero 'a' povas iom kurbiĝi maldekstren. Ene de la vorto vokaloj estas signataj per suprenigo aŭ malsuprenigo de la sekva litero.

- la vokalo 'a' suprenigas je duonmezuro la sekvan duonmezuran signon kaj la signon 'r', ne tuŝas la grandajn signojn, en malfacila kazo eblas signi la vokalon 'a' per punkto sub la vorto :

nenia

(a)

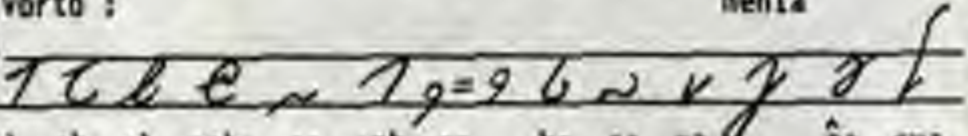

at ab al astr az ast an ka za ma ĝa sva

fam fajn

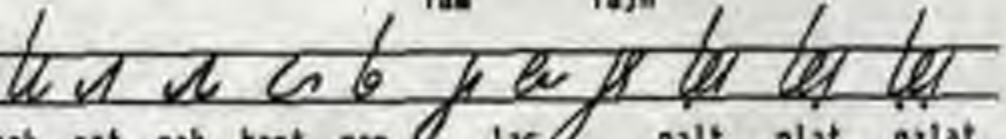

pak sat sak bant pan las palt plat palat

- la vokalo 'i' suprenigas je unu mezuro la sekvan signon :

fi

(i)

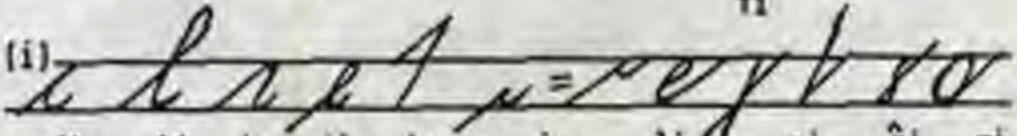

ib id ig il iv is li vi ŝi ri

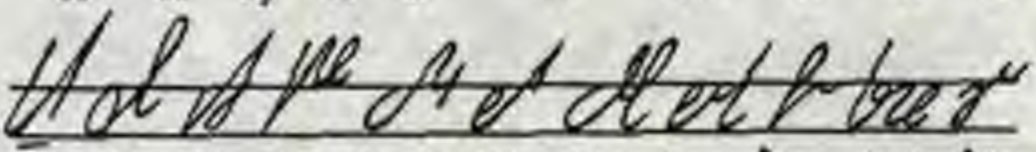

PIV rid tif vigl bigot lit bild lisp ĉiz pingl ĝis

- la vokalo 'e' suprenigas je duonmezuro sekvan duonmezuran signon kaj signon 'r' kaj forŝovas ĝin dekstren je 1 mezuro, la grandajn signojn ĝi forŝovas dekstren ne suprenigante :

(e)
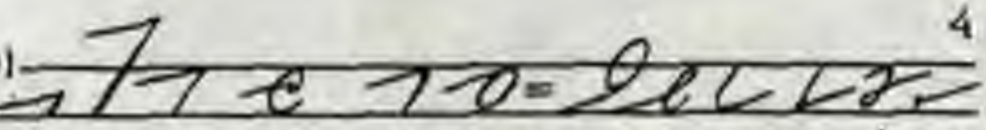

em ev et estr est er el ke te ĝe je

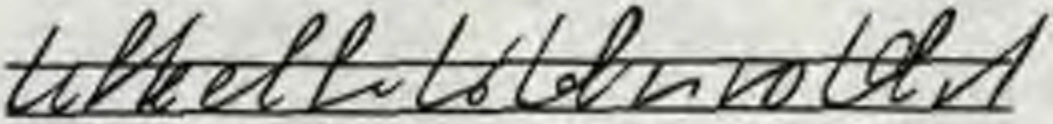

pek ĉeval led ĉes peni pendi tent ter perd mev

- *la vokalo 'o'* malsuprenigas sekvan signon je duondimensio de tiu, ĝi ŝovas dekstren je duonmezuro la signojn 'r', 'n':

fo for

(o)
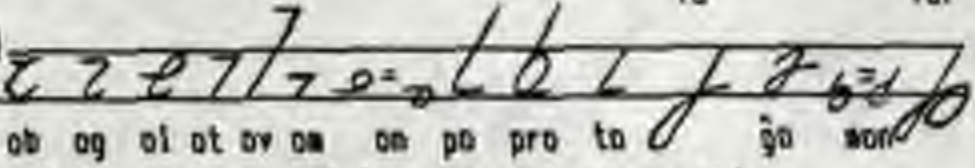

ob og oi ot ov om on po pro to ĝo mon

tomb kot tog stop mod

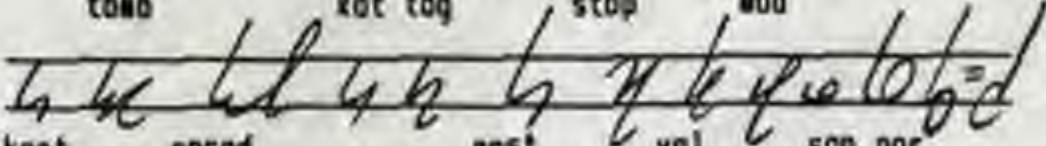

kont posed post vol son por

vor

- *la vokalo 'u'* malsuprenigas sekvan signon je duondimensio de tiu kaj forŝovas ĝin dekstren je du mezuroj :

neniu

(u)
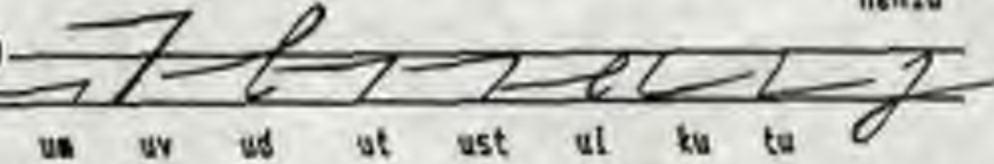

um uv ud ut ust ul ku tu

fuĝ

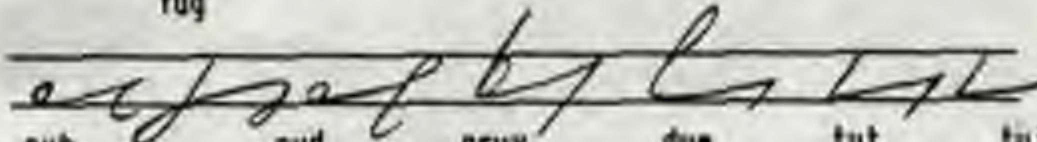

nub nud pruv dum tut tuj

Vokalon kun vokalo (au kun 'j' inter ili) oni ligas per liga punkto :

fia

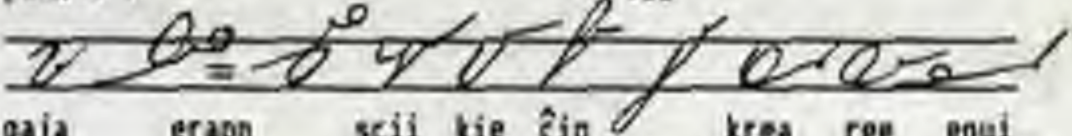

gaja eraon scii kie ĉio krea ree enui

5. Mallongigoj.

Oni povas ellasi :

- la finiĝon '-o' de substantivoj;
- la finiĝon 'aŭ' - de la vortoj 'ankaŭ', 'baldaŭ' ktp;
- la streketon super la 'ŭ' (au signi la 'ŭ' per la 'v');
- la streketon super la 'ĥ' (au signi la 'ĥ' per la 'k').

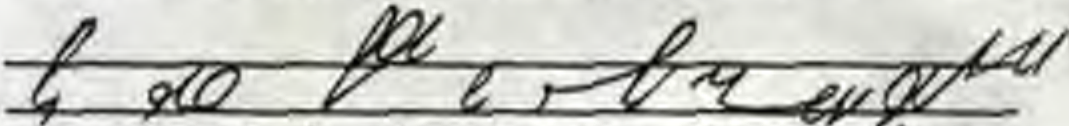

dom(o) ankor(aŭ) ĉirkaŭ l(aŭ) aŭdi a(ŭ)skulti arĥitekto

Ankoraŭ kelkaj ruzaĵoj :

- oni povas ellasi la literon 'v' fine de la vorto;
- kelkfoje eblas ne skribi la konsonanton 'r' post ia vokalo kaj antaŭ konsonanto nur se oni ne miksos kun alia vorto:

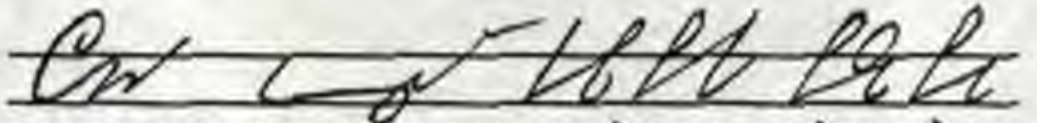

substanti(v)o kursi(v)e ve(r)da ĉe(r)pi sed ĉerko ĉeko

- pro la influo de la rusa lingvo - anstataŭ senakcenta 'o' oni skribas 'a' t.s. ne malsuprenigas la sekvan konsonanton

fosforo

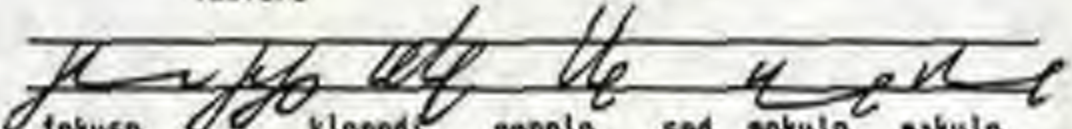

fokuso klopodi popolo sed mokulo makulo

Regulo de la linieco :

Se ia konsonanto estas (mal)levigita de la baza linio, tiam oni strebas(ne devige) alproksimigi la sekvan grandan konsonanton al la baza linio. Ekzemploj :

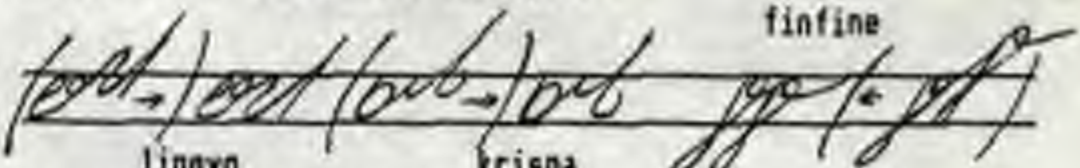

Mi proponas la sekvajn mallongigojn :

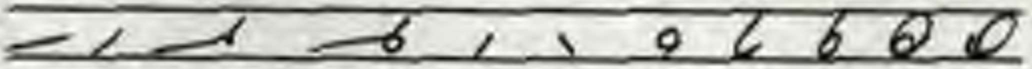

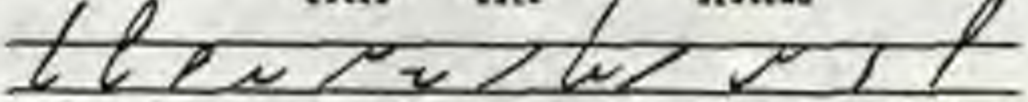

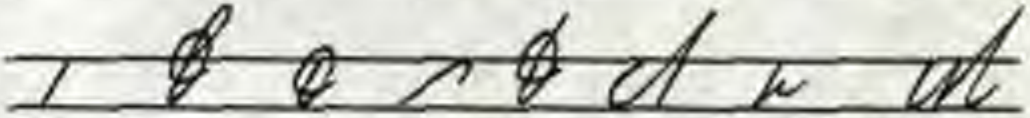

Vi povas mem elpensi viajn kurtigojn de la plej uzataj vortoj.

Mi atendas viajn opiniojn, demandojn, proponojn, kritikon.
Se io restis nekomprenita bonvolu peti klarigojn ĉe mi.

Mia adreso estas :

220065 Bjelorusio Minsko
Aeradromnaja 5/2-25
Lapcionak Dzima